

SMERNICA ÚSTREDIA ĽUDOVEJ UMELECKEJ VÝROBY

č. 13/2019/S

**Bádateľský poriadok
Múzea ľudovej umeleckej výroby**

Čl. 1

Základné ustanovenia

(1) Smernica ustanovuje podrobnosti o:

- a) predmete bádania,
- b) sprístupnení prameňov múzea,
- c) prístupu bádateľa k prameňom múzea,
- d) poskytovaní reprodukcí prameňov múzea.

(2) Ustanovenia tejto smernice sa aplikujú v zmysle:

- a) zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a Výnosu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. MK-2544/2015-110/11648 o podrobnostiach vykonávania základných odborných činností v múzeách a v galériách a o evidencii predmetov kultúrnej hodnoty,
- b) zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon,
- c) zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Čl. 2

Predmet bádania

(1) Predmetom bádania môžu byť zbierkové predmety a dokumentácia (ďalej len „pramene“) troch fondov múzea, ktoré Múzeum ľudovej umeleckej výroby (ďalej len „MLUV“) spravuje a údaje z odbornej evidencie:

- a) **zbierkový fond** múzea tvorí súbor všetkých zbierkových predmetov múzea, je systematicky usporiadaný na základe odborných kritérií a tvoria ho zbierky textil, keramika, drevo, Kruhy na vode, netextil, kolorované kresby, vzorkovníky, veľká výzdoba,
- b) **pracovný fond** múzea tvoria predmety určené predovšetkým na manipulačnú a edukačnú činnosť. Sú v ňom zastúpené materiálové skupiny ako textil, drevo, kov či koža,
- c) **dokumentačný fond** múzea tvorí fotoarchív, výskumné správy a krojová dokumentácia.

Čl. 3

Bádateľ

(1) Bádateľ sa preukáže pred začatím štúdia platným dokladom totožnosti.

(2) Bádateľ je povinný:

- a) podpísať sa pri každej návšteve do Knihy bádateľov,
- b) dbať o bezpečnosť a zachovanie prameňov v stave, v akom mu boli predložené a rešpektovať pokyny povereného zamestnanca,
- c) v prípade škody preukázateľne zavinenej bádateľom bezodkladne oznámiť túto skutočnosť kustódovi, ktorý o vzniknutej udalosti vyhotoví písomný záznam, zdokumentuje ju a oznámi udalosť riaditeľovi múzea. Vzniknutú škodu hradí bádateľ v plnom rozsahu,
- d) po ukončení štúdia odovzdať pramene, prípadne sprievodnú dokumentáciu v pôvodnom stave a usporiadaní, v akom mu boli vydané,
- e) dodržiavať ustanovenia tejto smernice.

(2) Bádateľ sa zaväzuje:

- a) dodržať účel a spôsob využitia prameňov, ktoré uviedol v *Žiadosti a v Zázname o štúdium vo fondoch múzea*,
- b) v prípade publikovania alebo iného zverejnenia informácií získaných štúdiom uviesť múzeu sa uvádza názov múzea, použité pramene (zbierkové predmety, pramene dokumentačného fondu), z ktorých bolo čerpané,
- c) nové poznatky získané štúdiom, ktoré môžu doplniť alebo spresniť záznamy v odbornej evidencii zbierkových predmetov odovzdať múzeu s tým, že múzeu uvedie ich autorstvo.

Čl. 4

Sprístupnenie prameňov múzea

(1) Pramene múzea sa v podmienkach múzea sprístupňujú na **prezenčné** študijné účely:

- a) externému bádateľovi,
- b) internému bádateľovi.

(2) Externý bádateľ:

- a) je každý občan nad 18 rokov, v prípade žiadosti o štúdium osoby mladšej ako 18 rokov sa vyžaduje predloženie poverenia školy,
- b) je cudzí štátny príslušník, ak nenastane prekážka nepovolania štúdia,
- c) je osoba, žiadajúca sprístupniť pramene múzea za účelom ich využitia v súlade s § 15 zákona (múzejná prezentácia, publikačná a edičná činnosť, kultúrno-vzdelávacie aktivity, vedecko-výskumná činnosť),
- d) je osoba, ktorá nemá povolený vstup do depozitárnych priestorov múzea.

(3) Interný bádateľ:

- a) je zamestnanec Ústredia ľudovej umeleckej výroby, ktorý nie je pracovníkom múzea,
- b) je osoba, žiadajúca sprístupniť pramene múzea za účelom ich využitia v súlade s § 15 zákona (múzejná prezentácia, publikačná a edičná činnosť, kultúrno-vzdelávacie aktivity, vedecko-výskumná činnosť),
- c) je osoba, ktorá má povolený vstup do depozitárnych priestorov múzea **len** v súlade s *Depozitárnym režimom múzea*.

(4) Zbierkové predmety sa bádateľovi sprístupňujú spracované v systematickej evidencii (katalogizácia – 2. stupeň odbornej evidencie) a vo fyzickom stave spôsobilom na vydanie predmetu z depozitára. Ak fyzický stav zbierkových predmetov neumožňuje ich sprístupnenie, múzeu poskytne vyhotovené kópie. Bádateľovi môže byť odopreté predloženie zbierkových predmetov, ktoré boli získané múzeom menej než pred dvomi rokmi – po túto dobu je bádateľské využitie týchto predmetov vyhradené pre odborných zamestnancov MĽUV. O takomto obmedzení rozhoduje riaditeľ múzea na základe odporúčenia poverenej osoby, ktorá požadovaný predmet spravuje. O tejto skutočnosti musí byť bádateľ informovaný písomne.

(5) K získaniu informácií o zbierkových predmetoch je možné poskytnúť bádateľovi evidenčné záznamy zo systematickej evidencie (katalogizačné záznamy, karty) alebo iné pomocné evidenčné záznamy.

(6) Pramene dokumentačného fondu sa sprístupňujú vo fyzickom stave spôsobilom na vydanie prameňa. Pri štúdiu sa uprednostňuje sprístupnenie náhľadov - obrazové záznamy (reprodukcie).

(7) Pramene sa v prípade využitia na komerčné účely sprístupňujú na základe zmluvného vzťahu, (napríklad licenčná zmluva) s presným stanovením podmienok dočasného využitia.

(8) Evidencia sprístupnených zbierkových predmetov sa zaznamenáva v *Zázname o štúdium vo fondoch múzea a v Knihe pohybu zbierkových predmetov* (Kniha dočasného premiestnenia zbierkových predmetov). Evidenciu bádateľskej činnosti vykonáva kustód, dokumentácia týkajúca sa bádania a bádateľov je trvalo uložená u kustóda.

Čl. 5

Prístup bádateľa k prameňom

(1) Bádateľské služby sú poskytované žiadateľom v sídle múzea počas pracovných dní v čase od 9:00 do 15:00 hod. Po predchádzajúcej dohode sa dá výnimočne poskytnúť aj iný časový rozsah bádania.

2 Bádateľ je povinný si dopredu dohodnúť presný termín a konkrétne požiadavky svojej bádateľskej návštevy. V prípade externého žiadateľa musí byť *Žiadosť o štúdium vo fondoch múzea* (príloha č. 1) doručená písomne alebo elektronickou poštou minimálne dva týždne pred predpokladaným termínom štúdia. V prípade interného bádateľa minimálne týždeň pred predpokladaným termínom štúdia.

(3) Požadovaný predmet alebo doklad (prameň) nemusí byť bádateľovi predložený, ak si ho MĽUV vyhradzuje k spracovaniu a využitiu k vlastným výskumným programom a profilovým úlohám. O tomto vymedzení poskytnutého rozsahu prameňov, alebo o neposkytnutí prameňov bádateľovi na štúdium rozhoduje riaditeľ múzea na základe odporúčenia zamestnanca povereného starostlivosťou o bádateľské služby.

a) v prípade udelenia súhlasu na bádanie je poverený daný zamestnanec múzea (ďalej „kustód“) jednaním vo veciach komunikácie s bádateľom a prípravy prameňov,

b) v prípade neudelenia súhlasu na bádanie kustód oznámi túto skutočnosť bádateľovi písomne, pričom ho môže odkázať na publikované informácie a obrazové záznamy prameňov, ktoré žiadal na bádanie.

(4) Pred začatím štúdia a predložením zbierkových predmetov, písomností alebo dokumentácie (prameňov) je bádateľ povinný vyplniť:

a) *Záznam o štúdiu vo fondoch múzea* (príloha č. 2),

b) *Súhlas so spracovaním osobných údajov* (príloha č. 3),

c) kustód zapíše bádateľa do *Knihy bádateľov* (príloha č. 4), čo bádateľ potvrdí svojim podpisom.

(5) V prípade použitia tých istých prameňov opakovane v priebehu 1. mesiaca nie je nutné vypisovať novú *Žiadosť o štúdium vo fondoch múzea* a *Súhlas so spracovaním osobných údajov*.

(6) Štúdium je možné len v priestore vyhradenom na tento účel alebo v pracovniach odborných zamestnancov múzea. Kustód je povinný inštruovať bádateľa o správnom zaobchádzaní s predloženými prameňmi. V prípade akýchkoľvek pochybností ohľadom bezpečnosti predkladaných prameňov bude bádateľ študovať po celú dobu návštevy pod dohľadom kustóda.

(7) V priestore určenom na štúdium nie je dovolené:

a) používať vlastné reprodukčné prostriedky (mobilný telefón, fotoaparát, skener), ak nie je dohodnuté inak,

b) konzumovať akékoľvek potraviny alebo nápoje, fajčiť,

c) akýmkoľvek spôsobom ohrozovať poskytnuté pramene,

d) ak si to materiál prameňa vyžaduje, kustód nariadi pri manipulácii s ním použitie rukavíc.

Čl. 6

Vytvorenie a poskytovanie reprodukcí

(1) V odôvodnených prípadoch, a ak to povaha a stav prameňov (zbierkové predmety, dokumenty) dovoľuje, môžu byť na základe osobitnej žiadosti vyhotovené reprodukcie týchto prameňov, napríklad fotografia zbierkového predmetu alebo môže byť vyhotovená kópia sprievodnej dokumentácie či prameňa z dokumentačného fondu a to povereným zamestnancom múzea.

a) spôsobilosť na reprodukovanie posudzuje poverený zamestnanec, pričom prihliadnutím na charakter zbierok alebo prameňov môže byť vytvorenie fotografie alebo kópie odmietnuté, a vzhľadom na bezpečnosť a ochranu zbierok nie je možné vyhotovovať kópie zbierkových predmetov farebným skenom,

b) reprodukciu požadovaných prameňov zabezpečuje poverený zamestnanec.

(2) Náklady na reprodukovanie (vyhotovenie fotografie, kópie) hradí **externý bádateľ** podľa platného *Cenníka múzea* v plnom rozsahu.

(3) V prípade komerčného využitia prameňov múzea – digitálnych obrazových záznamov / skenov, poskytuje tieto múzeum len prostredníctvom uzatvorenia vhodného typu zmluvy. Cena za vyhotovenie a poskytnutie digitálneho obrazového záznamu / skenu je uvedená v platnom *Cenníku múzea*. Cena za poskytnutie licencie sa posudzuje individuálne podľa jej rozsahu, územného a časového obmedzenia.

Čl. 7

Záverečné ustanovenia

- (1) Využívaním zbierkových predmetov a dokumentov nesmie byť ohrozený záujem štátu alebo platným právom chránené záujmy dosiaľ žijúcich osôb.
- (2) Ak bádateľ poruší niektoré z ustanovení tejto smernice, môže mu riaditeľ múzea odoprieť súhlas na ďalšie štúdium v múzeu na čas ním stanovený a / alebo zrušiť už vydaný súhlas na štúdium. V prípade pokusu o krádež alebo poškodenie zbierkového predmetu alebo dokumentov sa vystavuje bádateľ riziku trestného stíhania.
- (3) Táto smernica nadobúda účinnosť 1. 1. 2020
- (4) Ruší sa smernica č. 9/2018/S *Bádateľský poriadok Múzea ľudovej umeleckej výroby ÚĽUV*.
- (5) Akékoľvek výnimky z ustanovenia smernice Bádateľského poriadku môže povoliť riaditeľ MĽUV.
- (6) Za kontrolu dodržiavania tejto smernice zodpovedá riaditeľ múzea.

Prílohy Bádateľského poriadku:

- Príloha č. 1: Žiadosť o štúdium vo fondoch MĽUV
- Príloha č. 2: Záznam o štúdiu vo fondoch MĽUV
- Príloha č. 3: Súhlas so spracovaním osobných údajov
- Príloha č. 4: Náležitosti uvedené v Knihe bádateľov

V Bratislave, dňa 18. 12. 2019